

УКАЗАНИЯ ЗА АВТОРИТЕ

Научно списание *Здраве и наука* [Zdrave i Nauka] изготвя настоящите указания с цел осигуряване на видимост на публикуваните в списанието текстове в международни научни бази. Указанията са разработени в съответствие с действащите в България официални стандарти за оформление на ръкописи, както и с единните изисквания, предложени от международен комитет на редакторите на медицински списания (www.ICMJE.org).

Научно списание *Здраве и наука* публикува единствено ръкописи, съдържащи оригинални идеи и научни резултати. Ръкопис, изпратен за разглеждане, или публикуван в друго издание, както и ръкопис, който не отговаря на тематиката на списанието, или не е оформен съгласно Указанията, се отхвърля без да преминава през процедура на анонимно рецензиране. Списанието запазва право да не публикува ръкопис, за който след проверка със специализиран софтуер е установена висока степен на подобие.

Решение за публикуване, или отхвърляне на ръкопис се взима въз основа на становищата на анонимни и независими рецензенти. Редакторите могат да редактират ръкопис, когато това е необходимо.

За предпочитане е електронно изпращане на ръкописи като приложение (attachment) към съпровождащо електронно писмо – на електронен адрес: zdraveinauka@mc.mu-sofia.bg. В същото писмо авторът изрично декларира, че ръкописът не е вече публикуван, или изпратен за публикуване в друго издание. Ръкописът, заедно с неговите приложения, може да бъде изпратен в електронен вид и на физически носител (CD, USB памет) на следния пощенски адрес: София 1606, ул. „Йорданка Филаретова” № 3. Авторът задължително посочва координати за връзка.

Подготовка на ръкописа

Общи указания

(1) Ръкописите могат да бъдат написани на български, или английски език – в зависимост от желанието на автора, или по препоръка на рецензентите, оценяващи ръкописа.

(2) Препоръчителен обем на ръкописа: 40 000 знака (заедно с паузите между знаците) – за научна/изследователска статия; 20 000 знака – за рецензия, обзор, писмо до редакцията.

(3) Оформяне на ръкописа: със стандартна текстообработваща програма. Няма изисквания за форматиране на текста по отношение на вид и големина на шрифта. Не се поощрява специфично форматиране на текста – подчертаване, табулиране, използване на булети и др. Табулатори се допускат само при оформяне на таблици.

(4) Структура на ръкописа:

- заглавие – информативно и без съкращения;
- име на автор(и) с научна степен, академична длъжност, институция;
- резюме, описващо темата, приносните моменти, получените резултати и изводи (препоръчителен обем 150 думи);

- ключови думи, съответстващи на темата на ръкописа, разделени една от друга с ; ;
 - основен текст;
 - приложения (ако има), подредени в низходящ ред;
 - благодарности (ако има) – тук е мястото да се посочват имената на подпомогналите
- методически, или финансово написването на ръкописа;
- бележки;
 - литература;
 - заглавие, резюме и ключови думи на английски език (ако основният текст е на български език);
 - пълна визитка на автор(и) на английски език с академична позиция; персонален изследователски номер (в Web of Science, Scopus, ORCID, или др.), който представя автора и неговата институция пред международна научна общност; име и адрес на представлявания университет, или организация; електронен адрес.

(5) Фигури и таблици: освен посочени в основния текст, фигурите (илустрации, графики) се изпращат и отделно в допълнителен файл във формат, подходящ за четене и обработка с масово използвани за подобни цели програми – с цел възможност за коригиране при необходимост. Таблицы следва да се ползват единствено за представяне на числени данни и зависимости. Не се поощряват текстови таблици.

Бележки и литература

(6) Бележките се подреждат по възходящ номер в отделен параграф в края на основния текст, на езика на основния текст. Мястото им в текста се отбелязва с горен индекс като endnotes.

В параграф „Бележки“ намират място и допълнителни обяснения, или сведения, за които е преценено, че биха обременили излишно основния текст.

(7) Списъкът с ползвана литература съдържа само литературни източници, които са достъпни за проверка и справки за по-дълъг период от време. Всички останали източници, които нямат ясно посочени данни за цитиране (напр. автор, година, издание, издател), се посочват в раздел „Бележки“.

(8) Ползваната литература (ако основният текст е на кирилица) се изброява в два отделни последователни параграфа.

В първия параграф литературата се изброява в оригинал, като източниците на кирилица се изброяват преди източниците на латиница.

Във втория – на латиница (чрез транслитерация, или в оригинал), се повтаря съдържанието на първия параграф.

(9) Литературните източници се подреждат във възходящ ред по фамилия и име на автор, следвана от година на публикуване. При няколко източника с един и същ автор и година – след годината се добавят малки букви (a, b, c...).

(10) Представянето на литературните източници в списъка на литературата се оформя в съответствие с БДС ISO 690:2021 (Харвардска система). Примерите по-долу показват как трябва да става това.

Статия в списание

Последователно се посочват фамилия, име на автор, година на издаване, заглавие на статия, *име на списание (наклонен шрифт)*, годишен том, номер на брой, номера на страници.

ЛИТЕРАТУРА

ГЕОРГИЕВА, Н.; ПЕТРОВА, Н.; ИВАНОВА, Д.; ГЕОРГИЕВ, Н.; САВОВА, З., 2024. Горчивата истина за сладкото изкушение. *Здраве и наука*, том 14, бр. 1, стр. 27 – 31. ISSN 1314-3360.

REFERENCES

GEORGIEVA, N.; PETROVA, N.; IVANOVA, D.; GEORGIEV, N.; SAVOVA, Z., 2024. Gorchivata istina za sladkoto izkushenie. *Zdrave i nauka*, vol. 14, no. 1, pp. 27 – 31. ISSN 1314-3360. [in Bulgarian].

Такъв източник се цитира в основния текст на латиница като (Georgieva, Petrova, Ivanova, Georgiev, Savova 2024), или като (Georgieva et al. 2024). Ако е нужно да се посочи конкретна страница (напр. стр. 29), се посочва по следния начин: (Georgieva et al. 2024, p. 29).

Ако се посочва статия в онлайн периодично издание, източникът на текста (достъпен уеб адрес или DOI номер) следва да бъде поставен в края на цитирания източник.

SABLIK, M. et al., 2024. Microvascular Inflammation of Kidney Allografts and Clinical Outcomes. *The New England Journal of Medicine*, vol 391, no 16. Available from <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2408835>.

Такъв източник се посочва в основния текст като (Sablik et al. 2024).

Книги

С наклонен шрифт се маркира заглавието на книгата. Необходимо е да се посочи също град на издаване и име на издателство.

ЛИТЕРАТУРА

MAKARY, M., 2024. *Blind Spots: when Medicine Gets it Wrong, and what it Means for our Health*. London: Bloomsbury Publishing.

REFERENCES

MAKARY, M., 2024. *Blind Spots: when Medicine Gets it Wrong, and what it Means for our Health*. London: Bloomsbury Publishing.

Такъв източник се цитира в основния текст като (Makary 2024). Ако е необходимо, се посочва и конкретна страница, напр. (Makary 2024, pp. 18 – 19).

Книги/сборници с редактор

Само заглавието на цитираната книга/сборник се дава с наклонен шрифт, следват номерата на цитираните страници.

ЛИТЕРАТУРА

ГАГОВА, П.; БОНИНСКА, Н., 2023. Обучението на рентгенови лаборанти – традиции и бъдеще. В: САВОВА, З. (ред.), *Традиции и бъдеще в медицинското образование*, стр. 26 – 29. София: Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ МУ – София.

REFERENCES

GAGOVA, P.; BONINSKA, N., 2023. Obuchenieto na rentgenovi laboranti – traditsii i badeshte. In: SAVOVA, Z. (ed.), *Traditsii i badeshte v meditsinskoto obrazovanie*, pp. 26 – 29. Sofia: Meditsinski kolezh „Yordanka Filaretova“ MU – Sofia.

(11) С изпращането на текст и илюстрации за оценяване и евентуално последващо публикуване, авторът се съгласява да отстъпи на сп. *Здраве и наука* правата върху публикувания текст за определен, в съответствие със ЗАПСП, период.

В академични и социални мрежи за споделяне на резултати от научни изследвания (напр. ResearchGate.net, или Academia.edu) авторът споделя ръкописа единствено във вариант, в който първоначално е подаден за разглеждане. След публикуване, авторът добавя в споделения в оригинален вид ръкопис име, годишен том, брой на списанието, в което е отпечатан текстът.

(12) Публикуването на ръкопис се определя от препоръките на рецензентите и не означава непременно съгласие на редакцията със застъпването от авторите становища. Списанието не носи отговорност за тезите и гледните точки, застъпени в ръкописите.